

MAW: Burgerschap voor middelbare scholieren

Dat hij leerkracht wilde worden, wist Teun (22) al op de kleuterschool. Deze wens om het onderwijs in te gaan is nooit weggegaan en werd bevestigd tijdens de stages die hij heeft gedaan. Ook bij maatschappijwetenschappen (maw) vond Teun het leuk om de kennis in praktijk te brengen. Zo vond Teun de praktische opdrachten het leukste aan maw. In zijn eigen basisschoolklas, groep 8, probeert hij ook zulke praktische opdrachten te doen. Hij heeft bijvoorbeeld al een debat georganiseerd met echte politieke partijtjes. Ik besprak met Teun hoe hij het ervaart om nu leerkracht te zijn en hoe hij met zijn studie naar dit moment heeft toegewerkt. Ook bespreken we hoe Teun maw herkent in zijn studie en in zijn werk als leerkracht.

Iedereen kan zich denk ik wel een voorstelling maken van de vakken die je krijgt op de pabo. Waren er nog vakken die jou tijdens de opleiding hebben verrast?

‘Drama vond ik verrassend. Dat vak wordt niet veel gegeven op basisscholen en behoorde niet tot de standaardlessen. Het vak ‘schrijven’ verraste me ook, ik had niet verwacht dat ik daar allerlei opdrachten voor zou moeten doen. Pedagogiek is een vak dat ik wel had verwacht, maar waarvan ik niet goed wist wat het inhield. Dat werd tijdens het vak zelf duidelijk. We hebben ook veel bij burgerschap stil gestaan, dat sloot mooi aan bij maatschappijwetenschappen.’

Hoe herkende je maw nog meer tijdens je studie?

‘Ja als je kijkt naar de kernconcepten komen er een aantal duidelijk terug. Wat mij betreft springt socialisatie er heel erg uit, dus dat je kijkt naar hoe kinderen opgroeien. Maar je houdt je ook heel erg bezig met de cultuur van de kinderen, dus ‘Waar komen ze vandaan?’ en ‘Wat voor achtergrond hebben ze?’. Je bent als leraar veel bezig met de sociale achtergrond van de kinderen. Je moet zorgen dat je alle kinderen een veilige plek kan bieden, dus dat je een sociaal veilig klimaat creëert.’

Waarom heb je voor maw gekozen?

‘Mijn interesse voor politiek was de belangrijkste reden. Die interesse had ik toen al en eigenlijk is dat zo gebleven, dus ik vond maw er heel mooi bijpassen. Ik kreeg toen een presentatie over maatschappijwetenschappen en eigenlijk was ik toen vrij snel om, omdat ik dacht ‘dit vind ik echt boeiend’. Ik vind het bijvoorbeeld ook leuk om naar samenlevingen te kijken, hoe die zijn ingericht en hoe mensen samen leven. Daarom heb ik uiteindelijk voor maw gekozen, maar toch vooral omdat ik politiek heel leuk vond.’

Hoe kijk je terug op maw?

‘Heel positief. Ik heb echt twee hele leuke jaren gehad. Ik heb het gewoon altijd heel interessant gevonden. De opdrachten die erbij horen vond ik heel leuk, de lessen waren actueel. Die actualiteit sprak me sowieso al aan, ik vind en vond het ook leuk om het nieuws bij te houden. Ik vond het daarom tof om te zien dat er altijd wel iets actueels te verbinden was aan maw, dus ik kijk er heel positief op terug.’

Wat vond je het leukste aan het vak maw?

'Ik denk vooral gesprekken voeren over de actualiteit, dat vond ik echt heel leuk. En de opdrachten, dus verslagjes maken. Ik weet nog dat we over criminaliteit een praktische opdracht hadden. Toen moesten we langs de deuren om te vragen of mensen in aanraking waren gekomen met criminaliteit. Daar moesten we een enquête van afnemen, dus we moesten eigenlijk een soort peiling doen. Dat vond ik echt heel interessant. Dat vond ik eigenlijk vooral de leukste opdrachten, echt de praktische dingen die bij het vak passen.'

Tijdens je studie had je natuurlijk ook veel praktijk door de stages. Kan je iets vertellen over jouw stages?

'Ja de praktijk is wel echt het leukste, daar doe je het uiteindelijk ook voor. Je bouwt de stages heel erg op. Het curriculum is inmiddels veranderd maar in mijn eerste jaar had ik na vier weken al de eerste stageweek. Je gaat dus al heel snel de praktijk in. Vervolgens had ik om de vier weken een stageweek. Uiteindelijk had ik acht stageweken in het eerste jaar. Je begint echt met observeren hoe het basisonderwijs werkt. Dan ga je je eerste lesje geven, bijvoorbeeld je eerste bijbelverhaal. Vanuit de CHE, een christelijke school, ga je echt stilstaan hoe je verhalen, en dus ook bijbelverhalen, het beste kan vertellen. En op de CHE is het zo geregeld dat je in je eerste jaar de keuze maakt voor ouder kind of jonger kind. Als je ouder kind kiest, dus dat is echt bovenbouw, moet je verplicht bij de kleuters stage hebben gelopen. Dat moet omdat je een diploma hebt voor alles dus je moet dan ook in de onderbouw stage hebben gelopen. Als je kiest voor jonge kind, moet je verplicht in groep acht hebben stage gelopen. Ik heb dus in mijn eerste jaar vier weken in groep 1 en 2 stage gelopen.'

Je hebt natuurlijk ook een afstudeeronderzoek gedaan bij de pabo. Wat voor onderzoek was dat?

'Ik heb mijn onderzoek gedaan over spreekbeurten in het basisonderwijs. Dus ik dacht bijvoorbeeld na over: 'Hoeveel druk ervaren kinderen bij het geven van een spreekbeurt?', 'Waar komt die druk vandaan?', 'Wat is het doel van spreekbeurten?'

Wat was uiteindelijk de conclusie van het onderzoek?

'De conclusie is dat kinderen nu veel mondiger zijn, dus eigenlijk veel meer in aanraking komen met het spreken. Kinderen zijn al veel sneller gewend om een presentatie te geven. Vroeger was de spreekbeurt echt het moment dat je een keer een presentatie gaf en verder niet. Nu heb je gewoon regelmatig een moment dat de kinderen een korte presentatie moeten geven of kort iets moeten vertellen voor de klas. En met social media presenteren ze zichzelf eigenlijk ook al een beetje. Ze zijn het dus veel meer gewend dan vroeger, waardoor die druk er minder op ligt. De conclusie was dus vooral dat vroeger meer druk werd ervaren dan nu.'

Jij hebt inmiddels jouw studie afgerond en staat nu zelf voor de klas. Wat zou je mee willen geven aan jongeren die net beginnen met studeren?

'Maak een bewuste keuze. Dus doe niet zomaar een opleiding van 'ik moet toch wat kiezen dus ik doe dit maar'. Denk er echt goed over na. Bij de pabo zag ik dat studenten niet wisten wat ze moesten kiezen. Ze vonden het wel leuk om met kinderen om te gaan dus kozen daarom maar de pabo. Maar je moet wel echt nadenken waarom je de opleiding gaat doen. Dat geldt voor iedere opleiding. Dus denk er goed over na en maak niet te snel een keuze. Voor jongeren die twijfelen tussen het lesgeven op het voortgezet of primair onderwijs: de pabo is sowieso een mooie achtergrond als je voor de klas wilt staan. Tijdens mijn minor gaf ik 10 weken les op het voortgezet onderwijs. Er zijn dus genoeg mogelijkheden om je later nog te oriënteren op het voortgezet onderwijs!'